

НАУКОВА ШКОЛА І.В. КУЗЬМІНА «СТВОРЕННЯ ТЕОРІЇ, МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ, МЕТОДІВ І АЛГОРИТМІВ СИНТЕЗУ СКЛАДНИХ СИСТЕМ КОНТРОЛЮ, ДІАГНОСТИКИ І УПРАВЛІННЯ В ПРОМИСЛОВІСТІ, АЕРОКОСМІЧНІЙ І ОБОРОННИХ СФЕРАХ»

**КУЗЬМІН
ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ**

Доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреат Премії Ради Міністрів УРСР, персональний стипендіат Президента України, академік і віце-президент Міжнародної академії наук прикладної радіоелектроніки, президент Вінницької Малої академії наук, ректор Вінницького політехнічного інституту (1976—1989).

Народився І.В. Кузьмін 3 лютого 1924 р. у с. Угуй Новосибірської області (РФ). У 1942 р. добровольцем пішов на фронт, навчався у Серпухівському військово-авіаційному училищі. У 1956 р. із відзнакою закінчив Військово-повітряну інженерну академію ім. М.Є. Жуковського, а згодом — ад'юнктуру. У 1961 р. — старший науковий співробітник конструкторського бюро С.П. Корольова, консультант з автоматизації стартів ракет і космічних апаратів. Брав участь практично у всіх розробках, створенні автоматизованих стартів ракет РК-98, РК-111. У 1964 р. призначений начальником кафедри «Системи підготовки і пуску ракет» Харківського ракетного училища ім. маршала М.І. Крилова. Консультував з автоматизації всі КБ Москви, Дніпропетровська, Харкова. У 1965 р. організував та очолив кафедру теоретичної кібернетики, згодом — проректор з науки у Харківському інституті радіоелектроніки. У 1972—1989 рр. — головний конструктор регіональної загально-державної автоматизованої системи управління (ЗДАСУ).

З 1976 по 1989 рр. — ректор Вінницького політехнічного інституту. Під керівництвом І.В. Кузьміна кількість студентів зростає вдвічі. Збудовані 8 навчальних корпусів, корпус СКТБ «Модуль». Потім обіймав посаду професора кафедри комп'ютерних систем управління. З 1999 р. — директор НДІ «Комп'ютерні технології та комп'ютерні системи». Автор 600 наукових праць, з них 36 книг, серед яких 5 підручників, має понад 100 авторських свідоцтв та патентів на винаходи.

Наукова школа І.В. Кузьміна почала формуватися під час навчання в ад'юнктурі під керівництвом професора Я.С. Ірхокі. Працював з видатними вченими С.П. Корольовим, В.М. Челомеєм, В.М. Глушковым, М.К. Янгелем та ін. У 80-х рр. проводились розробки зі створення лазерних систем знаходження і наведення космічних апаратів і систем корекції координат руху атомобудів під водою; автоматизованих систем причалювання важковантажних суден і атомобудів до пристані. У 1991—1994 рр. автоматизовані системи керування були впроваджені на кількох господарських об'єктах. У 1994—1999 рр. розроблено метод перетворення мовного образу нейроподібної структури в лінійний асоціативний ряд, який дозволяє значно

зменшити обсяг потрібної пам'яті і підвищити швидкість розпізнавання; методи оцінки ефективності інтелектуальних систем та ефективні стратегії їх проектування. Серед інших здобутків: розробка і виробництво генератора шуму в сантиметровому діапазоні частот; розробка та впровадження теорії аналізу та синтезу структур при побудові автоматів обробки інформації в радіолокаційних станціях, автоматів управління дальністю польоту ракет і літаків (на розробленій моделі ЕОМ «Діана»); розробка оптимальних структур загальнодержавної системи управління на регіональному рівні. Створено 5 проблемних науково-дослідних лабораторій. При впровадженні результатів досліджень отримано мільярдний економічний ефект.

Представники наукової школи професора Кузьміна: О.А. Ларін, М.П. Байда, Н.Т. Березюк, М.М. Биков, В.А. Кедрус, В.І. Ключко, С.В. Павлов, Е.Г. Петров, В.І. Салига та ін. Загалом науковою школою І.В. Кузьміна підготовлено понад 50 докторів і 100 кандидатів наук. Його учні працюють в США, Сенегалі, В'єтнамі. Нагороджений понад 30 урядовими нагородами, в тому числі орденами Трудового Червоного Прапора, Дружби народів, медалями «За бойові заслуги», «За трудову доблесть», знаком-орденом «Велика Україна. 25 років незалежності» та ін.

І.В. Кузьмін в обчислювальному центрі ВПІ обговорює нові наукові стратегії

I. V. KUZMIN SCIENTIFIC SCHOOL «CREATION OF THEORY, MATHEMATICAL MODELS, METHODS AND ALGORITHMS FOR THE SYNTHESIS OF COMPLEX CONTROL SYSTEMS, DIAGNOSIS AND MANAGEMENT IN INDUSTRIAL, AEROSPACE AND DEFENCE SECTORS»

Fields of research: laser systems for spacecraft finding and pointing, correction of coordinate movement of atomic-powered vessels under the water; automated systems of heavy load carriers and atomic-powered vessels mooring to a dock; information processing in radar stations.